

Målbeskrivelser for uddannelse af specialpsykologer i børne- og ungdomspsykiatri

- baseret på de 7 psykologroller

Ifølge Bekendtgørelse om specialuddannelse af psykologer i børne- og ungdomspsykiatri og psykiatri¹ er specialpsykologen ansvarlig for sin virksomhedsudøvelse i henhold til sin autorisation som psykolog, jf. Psykologloven².

Opnåelse af målbeskrivelsens kompetencer sker indenfor rammerne af gældende lovgivning, Autorisationsloven³ og Sundhedsloven⁴ samt Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp⁵ med dertilhørende vejledning.⁶

Specialpsykologen har de nødvendige uddannelsesmæssige forudsætninger for at fungere selvstændigt indenfor de områder, der er nævnt i § 2 i bekendtgørelsen om specialuddannelse af psykologer i børne- og ungdomspsykiatri og psykiatri (nr. 1303/2010). Hvis specialpsykologen skal udføre funktioner indenfor området for forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed, sker dette ved delegation fra den autoriserede sundhedsperson.

Generelt for introduktions- og hoveduddannelsen gælder, at den uddannelsessøgende psykolog under det samlede forløb skal opnå erfaring med undersøgelse, diagnostik, klinisk case-formulering og psykologisk behandling af patienter inden for de vigtigste hovedafsnit af ICD-10's psykiatriske diagnoser med relevans for børn og unge.

Målbeskrivelsens kompetencer bør opnås indenfor såvel den akutte som planlagte behandling, herunder både stationær og ambulans behandling.

To ansættelsesperioder i et alment børne- og et tilsvarende ungdomspsykiatrisk afsnit vil som hovedregel sikre den fornødne bredde.

¹ Bekendtgørelse nr. 1303 af 25. november 2010 om specialuddannelse af psykologer i børne- og ungdomspsykiatri og psykiatri.

² Bekendtgørelse nr. 132 af 27. februar 2004 af lov om psykologer m.v.

³ Bekendtgørelse nr. 1350 af 17. december 2008 af lov om autorisation af sundhedspersoner og af sundhedsfaglig virksomhed

⁴ Bekendtgørelse nr. 913 af 13. juli 2010 af sundhedsloven

⁵ Bekendtgørelse nr. 1219 af 11. december 2009 om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed)

⁶ Vejledning nr. 115 af 11. december 2009 om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed)

Introduktionsuddannelsen

Psykologisk ekspert

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
1.1.1	Kunne anvende viden om den normale og afvigende psykiske udvikling i undersøgelse/behandling af børn og unge.	Kunne anvende viden om: -milepæle i det normale barns udvikling -risikofaktorer i barndom og ungdom (biologiske-, psykologiske- og sociale) i forhold til psykopatologisk udvikling (som temperament, tilknytning, familierelationer og opdragersstil, kognitive, sproglige og indlæringsvanskeligheder mm) -resiliens og beskyttende faktorer i forhold til psykopatologisk udvikling -kontekstuelle forhold (familie, skole sociale og kultur forhold).	Teoretisk introduktionskursus i Psykopatologi I med fokus på diagnostik og komorbiditet. Casebaseret undervisning.	Godkendelse af introduktionskursus i Psykopatologi I med fokus på diagnostik og komorbiditet, samt (og) struktureret vejlederbedømmelse.
1.1.2	Kunne indhente relevante oplysninger vedrørende børn og unge.	Kunne: -optage patientens anamnese og vurdere udviklingsmæssige milepæle på basis af samtale med forældre eller andre nære personer. -indhente, sammenfatte og vurdere andre relevante oplysninger fra familien, skolen og andre instanser.	Supervision ved vejleder og feedback fra tværfaglige team.	Struktureret vejlederbedømmelse eller vurdering af portefølje.

1.1.3	Kunne udføre psykopatologisk undersøgelse af børn/unge.	<p>Have kendskab til ICD-10 og multiaksial diagnostik.</p> <p>Under supervision kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> -observere og beskrive barnet/den unge under anvendelse af psykopatologiske grundbegreber -administrere struktureret diagnostisk interview og diagnostiske ratingscales. 	<p>Teoretisk introduktionskursus i ratingscales, observation og strukturerede interviews I.</p> <p>Mesterlære/klinisk arbejde under supervision, herunder oplæring i diagnostiske redskaber.</p> <p>Supervision ved vejleder.</p> <p>Casebaseret undervisning.</p> <p>Oplæring i diagnostiske redskaber.</p>	<p>Godkendelse af introduktionskursus i Ratingscales, observation og strukturerede interviews I.</p> <p>Struktureret vejlederbedømmelse eller vurdering af portefølje.</p> <p>Audit på minimum 10 cases.</p>
1.1.4	Kunne udføre basal psykologisk undersøgelse af børn og unge.	<p>Under supervision kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> -sammenfatte anamnesticke oplysninger og tværfaglige undersøgelsesresultater i en diagnostisk formulering ifølge gældende WHO retningslinjer, herunder også vedrørende multiaksial diagnostik. -administrere psykometriske tests, projektive tests, dimensionale rating scales, strukturerede interviews samt adfærds- og legeobservation. -sammenfatte resultaterne i rapport vedr. barnets psykologiske funktion -formidle resultaterne til kolleger, patient og familie. 	<p>Teoretisk introduktionskursus i Psykologisk testmetode I og Neuropsykologisk testmetode I.</p> <p>Mesterlære/klinisk arbejde under supervision.</p> <p>Supervision ved vejleder.</p> <p>Oplæring i psykometriske metoder (tests og dimensionale ratingscales).</p> <p>Oplæring i projektive tests.</p> <p>Oplæring i klinisk</p>	<p>Godkendelse af teoretisk introduktionskursus i Psykologisk testmetode I og Neuropsykologisk testmetode I</p> <p>Struktureret vejlederbedømmelse eller vurdering af portefølje.</p> <p>Audit på minimum 10 cases.</p>

			interview og legeobservation.	
1.1.5	Kunne udføre diagnostisk formulering.	Under supervision kunne: -sammenfatte objektiv psykologisk undersøgelse, anamnesticke oplysninger og psykologisk undersøgelse i en diagnostisk formulering ifølge gældende WHO retningslinier samt multiaksial diagnostik -formidle diagnoses indhold til patient, familie og samarbejdspartnere.	Teoretisk introduktionskursus i Psykopatologi I med fokus på diagnostik og komorbiditet. Mesterlære/klinisk arbejde under supervision. Supervision ved vejleder. Casebaseret undervisning.	Godkendelse af introduktionskursus i Psykopatologi I med fokus på diagnostik og komorbiditet. Audit på minimum 10 cases. Struktureret vejlederbedømmelse eller vurdering af portefølje.
1.1.6	Kunne udføre klinisk case formulering som grundlag for valg og planlægning af behandlingen.	Under supervision kunne: -sammenfatte diverse informationer og undersøgelses resultater i en klinisk case formulering på basis af valgt teoretisk ramme (fx udviklingspsykopatologi) -udarbejde behandlingsplan på basis af case formuleringen -formidle case formuleringens indhold til patient og familie og samarbejdspartnere.	Teoretisk introduktionskursus Psykopatologi I, med fokus på diagnostik og komorbiditet, samt teoretisk introduktionskursus Psykopatologi II med fokus på udviklingsprocesser – om normal og afvigende udvikling, herunder indre og ydre risikofaktorer, der har indflydelse på individets patologiske og	Godkendelse af introduktionskursus i Psykopatologi I med fokus på diagnostik og komorbiditet, samt Psykopatologi II med fokus på udviklingsprocesser – om normal og afvigende udvikling herunder indre og ydre risikofaktorer, der har indflydelse på individets patologiske og psykosociale udvikling. Audit på minimum 10 cases.

			psykosociale udvikling. Mesterlære./klinisk arbejde under supervision Supervision ved vejleder. Casebaseret undervisning.	Struktureret vejlederbedømmelse eller vurdering af portefølje.
1.1.7	Kunne udarbejde behandlingsplan for patienten i samarbejde med det tværfaglige team.	Kunne udarbejde behandlingsplan sammen med team. Kunne informere og indhente samtykke fra patient og forældre vedrørende behandlingsplan.	Supervision ved vejleder. Feedback fra tværfaglige team.	Struktureret vejlederbedømmelse.
1.1.8	Kunne redegøre for psykiatrilov, forvaltningslov og klagesystemer.	Kunne redegøre for psykiatrilov og relevante områder af forvaltningslov, herunder servicelovens bestemmelser om skærpet underretningspligt (delvis på HOVED).	Introduktionskursus om Psykiatrilov, forvaltningslov og klagesager.	Godkendelse af introduktionskursus om Psykiatrilov, forvaltningslov og klagesager.
1.1.9	Kunne redegøre for rationale og principper for psykofarmakologisk behandling af børn og unge.	Kunne redegøre for rationale og principper for behandling med de hyppigst anvendte former for psykofarmaka i børne- og ungdomspsykiatrien.	Teoretisk introduktionskursus om Biologiske behandlingsprincipper. Mesterlære/klinisk arbejde under supervision. Supervision ved vejleder.	Godkendelse af introduktionskursus om Biologiske behandlingsprincipper

			Feedback fra tværfaglige team.	Struktureret vejlederbedømmelse.
1.1.10	Kunne redegøre for rationale og principper for de psykoterapeutiske hovedtraditioner.	Kunne redegøre for -rationale og principper i de psykologiske behandlingsformer der anvendes i forhold til børn, unge og familier i børne- og ungdomspsykiatrien -den forskningsbaserede viden og status om disse metoders virkning ift børn, unge og familier.	Teoretisk introduktionskursus om Psykologisk behandling. Selvstudier. Forudsættes kendt fra grunduddannelsen.	Godkendelse af introduktionskursus om psykologisk behandling. Struktureret vejledersamtale.
1.1.11	Kunne varetage psykologisk behandling med barnet/den unge og familien.	Under supervision kunne: -anvende psykoterapeutiske principper i individuel terapi med børn og unge samt i familierterapi.	Supervision ved vejleder.	Struktureret vejlederbedømmelse.
1.1.12	Kunne varetage psykoedukativ behandling med barnet/den unge og familien.	Under supervision kunne: -udføre psykoedukativ behandling af patienten/familien.	Supervision af vejleder.	Struktureret vejlederbedømmelse.

Kommunikator

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
1.2.1	Kunne informere patient og pårørende om formål/forløb med undersøgelse/behandling, og sikre at informationen er forstået korrekt.	Kunne: -informere klart og forståeligt vedrørende forløb og formål med undersøgelse og behandling -indhente informeret samtykke til undersøgelse/ behandling -koordinere oplysninger til patient/familie og samarbejds partnere, således at disse	Mesterlære/klinisk arbejde under supervision. Supervision ved vejleder. Feedback fra tværfaglige team.	Struktureret vejlederbedømmelse..

		modtager konsistent information.		
1.2.2	Kunne engagere børn og unge i undersøgelse og behandling.	Kunne: -engagere og motivere pt. uanset udviklingstrin for psykologisk undersøgelse og behandling.	Mesterlære/klinisk arbejde under supervision Supervision ved vejleder.	Struktureret kollegial bedømmelse/struktureret vejledersamtale. Struktureret vejlederbedømmelse. .
1.2.3	Kunne lede samtaler med patient/pårørende og samarbejdspartnere.	Kunne: -etablere en atmosfære af trykthed og åbenhed i forbindelse med undersøgelse og samtaler -disponere og styre en samtale i forhold til tid og formål -gennemføre vanskelige samtaler, grundet alvorligt indhold, kulturel barriere eller psykisk instabilitet hos samtalens deltagere.	Klinisk arbejde under supervision. Undervisning med rollespil eller Videobaseret feedback. Supervision ved vejleder. Kollegial bedømmelse eller feedback fra tværfaglige team under vejlederansvar.	Struktureret vejlederbedømmelse.
1.2.4	Kunne foretage skriftlig formidling af den kliniske case formulering til relevante samarbejdspartnere.	Kunne formulere kort skriftlig klinisk case formulering som del af samlet erklæring.	Supervision ved vejleder.	Vurdering af skriftligt arbejde eller vurdering af portefølje.
1.2.5	Kunne foretage skriftlig formidling af den psykologiske undersøgelse til relevante samarbejdspartnere.	Kunne udforme skriftlig fremstilling af psykologisk undersøgelse som del af samlet erklæringskrivelse.	Supervision ved vejleder.	Vurdering af skriftligt arbejde på minimum 10 cases

1.2.6	Kunne foretage skriftlig formidling af patientforløb til relevante samarbejdspartnere.	Kunne udfærdige udtalelser/erklæringer mm til brug for undervisningssektoren og den sociale sektor.	Supervision ved vejleder.	Vurdering af skriftligt arbejde på minimum 10 cases
-------	--	---	---------------------------	---

Samarbejder

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
1.3.1	Kunne samarbejde med interne og eksterne samarbejdspartnere.	Under supervision kunne: -etablere samarbejdsrelationer, der er præget af respekt for den enkelte partners faglige og personlige ressourcer -indgå konstruktivt i løsning af konflikter.	Mesterlære/klinisk arbejde under supervision. Supervision ved vejleder.	Vurdering af portefølje.
1.3.2	Kunne redegøre for samarbejdsflader og ansvarsområder mellem forvaltninger, kommune og region.	Have kendskab til relevante samarbejdsflader og ansvarsområder og arbejdsmåder forvaltninger imellem (regioner og kommuner).	Teoretisk introduktionskursus i Forvaltningslov og klagesager. Case-baseret undervisning.	Godkendelse af kursus i Forvaltningslov og klagesager samt struktureret vejledersamtale.

Leder/administrator

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
--	------------	----------------	---------------	--------------------

1.4.1	Kunne redegøre for sundhedsvæsenets struktur og funktion.	Kunne beskrive organisationens struktur på afdelings-, hospitals- og forvaltningsniveau.	Selvstudium.	Struktureret vejlederbedømmelse. Struktureret samtale.
-------	---	--	--------------	---

Sundhedsfremmer

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
1.5.1	Kunne beskrive principper og indsatsområder for primær og sekundær profylakse og kunne identificere disse i forhold til patienter.	Kunne: -beskrive faktorer, der kan gøres til genstand for profylakse inden for børne- og ungdomspsykiatrien -identificere disse faktorer, hvor de er til stede hos patienten og dennes familie.	Teoretisk introduktionskursus i Psykopatologi II, med fokus på udviklingsprocesser – om normal og afvigende udvikling, herunder indre og ydre risikofaktorer, der har indflydelse på individets patologiske og psykosociale udvikling. Supervision ved vejleder.	Godkendelse af introduktionskursus i Psykopatologi II, med fokus på udviklingsprocesser – om normal og afvigende udvikling, herunder indre og ydre risikofaktorer, der har indflydelse på individets patologiske og psykosociale udvikling. Struktureret vejlederbedømmelse.

Akademiker

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
1.6.1	Kunne indhente og anvende ny viden i forhold til relevante problemstillinger.	Kunne -holde sig ajour med den nyeste viden indenfor klinisk børne og ungdomspsykologi og psykiatri -kunne foretage litteratursøgning og kritisk litteraturvurdering -kunne arbejde stringent og metodekritisk -formidle faglig viden til kolleger og andre faggrupper.	Deltage i litteraturkonferencer. Supervision ved vejleder. Kollegial diskussion under vejlederansvar.	Struktureret vejlederbedømmelse.

Professionel

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
1.7.1	Kunne agere i henhold til gældende etiske principper som 'Ethiske principper for nordiske psykologer'.	Under supervision kunne varetage etiske spørgsmål i forbindelse med tavshedspligt, indhentning og udlevering af oplysninger.	Supervision ved vejleder.	Struktureret vejlederbedømmelse.
1.7.2	Kunne etablere, fastholde og afslutte en professionel relation til patient/familie.	Kunne: -skabe tillid hos patient og forældre -afgrænse egne behov og eventuelle personlige problematikker i forhold til patient og forældre.	Mesterlære/klinisk arbejde under supervision. Supervision ved vejleder. Kollegial bedømmelse under vejlederansvar.	Struktureret vejlederbedømmelse.

Hoveduddannelsen

Psykologisk ekspert

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
2.1.1	Kunne varetage psykopatologisk vurdering.	Kunne foretage psykopatologisk vurdering af barnet/den unge. Kunne udføre projektive og kognitive testninger observation, legeobservation, struktureret diagnostisk interview og anvende andre diagnostiske redskaber som ratingscales.	Teoretisk specialespecifikt kursus i Psykopatologi III. Teoretisk specialespecifikt kursus i Ratingscales, observation og strukturerede interviews II. Mesterlære/klinisk arbejde under supervision. Casebaseret undervisning. Supervision ved vejleder.	Godkendelse af specialespecifikt kursus i Psykopatologi III. Godkendelse af specialespecifikt kursus i Ratingscales, observation og strukturerede interviews II. vurdering af portefølje og struktureret kollegial bedømmelse eller 360 evaluering.
2.1.2	Kunne vurdere behov for supplerende undersøgelse.	Kunne vurdere behov for supplerende: -psykologisk undersøgelse -somatisk undersøgelse -speciallægeundersøgelse.	Mesterlære/klinisk arbejde under supervision. Supervision ved vejleder. Casebaseret undervisning.	Struktureret vejlederbedømmelse eller vurdering af portefølje.
2.1.3	Kunne varetage specialiseret psykologisk og neuropsykologisk undersøgelse af børn og unge.	Med overblik og faglig ekspertise kunne bedømme: -mental retardering, intelligens- og udviklingsniveau -indlæring, sprog og kognition -kontakt og kommunikation -affekt forvaltning og	Specialespecifikt kursus om Psykologisk undersøgelsesmetode II, samt Neuropsykologisk undersøgelsesmetode II. Mesterlære/klinisk arbejde under supervision.	Godkendelse af specialespecifikt kursus om psykologisk undersøgelse II o Neuropsykologisk undersøgelse II.

		<p>personlighed -tilknytning og tidlig relationer.</p> <p>Kunne vælge og sammensætte testsystem: -ud fra klinisk problemstilling -ud fra psykometriske oplysninger om instrumentet -ud fra ressourcemæssig vurdering.</p> <p>Kunne varetage forståelig formidling til forældre, barnet/den unge og samarbejdspartnere.</p>	<p>Case-baseret undervisning.</p> <p>Supervision ved vejleder.</p>	<p>vurdering af portefølje audit på minimum 10 cases og struktureret vejlederbedømmelse.</p>
2.1.4	Kunne varetage diagnostisk formulering.	<p>Kunne varetage sammenfatning af anamnesticke oplysninger og undersøgelsesresultater i diagnostisk formulering.</p> <p>Kunne varetage forståelig formidling til forældre, barnet/den unge og samarbejdspartnere om diagnosen og betydningen af denne.</p>	<p>Specialespecifikt kursus i Psykopatologi III inkl. neuropædiatri og/neurologi.</p> <p>Klinisk arbejde.</p> <p>Supervision ved vejleder.</p> <p>Casebaseret undervisning.</p>	<p>Godkendelse af specialespecifikt kursus i Psykopaologi III inkl. Neuropædiatri/neurologi.</p> <p>Struktureret kollegial bedømmelse og vurdering af portefølje. Audit på minimum 10 cases.</p>
2.1.5	Kunne varetage klinisk case-Formulering.	<p>Med overblik og faglig ekspertise kunne udarbejde en klinisk case formulering: -på basis af sagsinformationer -og/eller i samarbejde med patient og/eller familie -indenfor anerkendt teoriramme.</p>	<p>Specialespecifikt kursus i Psykologisk undersøgelses metode II..</p> <p>Mesterlære/Klinisk arbejde under supervision.</p> <p>Supervision ved vejleder.</p>	<p>Godkendelse af specialespecifikt kursus i psykologisk undersøgelsesmetode II.</p> <p>Struktureret vejlederbedømmelse og vurdering af portefølje.</p>

			Casebaseret undervisning.	
2.1.6	Kunne varetage udarbejdelse af behandlingsplan.	Kunne varetage udarbejdelse af behandlingsplan på basis af diagnostisk formulering og alle foreliggende oplysninger: -i samarbejde med team -i samarbejde med pt. og/eller familien -i samarbejde med psykiater.		Struktureret vejlederbedømmelse og vurdering af portefølje.
2.1.7	Kunne anvende principperne i evidensbaseret praksis i psykologisk behandling af børn, unge og familien.	Med overblik og faglig ekspertise kunne: tilrettelægge den psykologiske behandling på basis af (1) den individuelle case formulering, (2) videnskabelig funderet viden om forskellige behandlingsformers effektivitet i forhold til forskellige kliniske problemstillinger og (3) lydhørhed overfor patientens og familiens ønsker samt (4) klinisk ekspertise.	Mesterlære/klinisk arbejde under supervision. Supervision af vejleder.	Struktureret vejlederbedømmelse og vurdering af portefølje og/eller gennem statusvurdering (fremlæggelse og revurdering af behandlingsforløb) på konference.
2.1.8	Kunne varetage psykologisk behandling med barnet, den unge og familien.	Med overblik og faglig ekspertise kunne: -vurdere egnethed til psykoterapi -formulere behandlingsmål -vælge relevante psykoterapeutiske metode -udføre individuel psykoterapi af børn og unge -udføre familie- og gruppeterapi	Specialespecifikt kursus i Psykologisk behandling II. Case-baseret undervisning. Klinisk arbejde og supervision ved vejleder og/eller supervision ved psykoterapeutisk supervisor /eller gruppesupervision.	Godkendelse af kursus i Psykologisk behandling II vurdering af portefølje og/ eller gennem statusvurdering (fremlæggelse og revurdering af behandlingsforløb) på konference.

		-udføre psykoedukativ behandling af patienter/familie. Kunne vurdere effekt/manglende effekt af behandlingen og foreslå justering af behandlingsplan.		
2.1.9	Kunne videregive observationer om effekt og bivirkninger af psyko-farmakologisk behandling af barnet eller den unge.	kunne redegøre for psykofarmakas virkemekanismer og grundlæggende kontraindikationer hos børn og unge, herunder viden om forventet effekt. Have viden om hvordan psykofarmakologisk behandling af børn og unge monitoreres og afsluttes.	Specialespecifikt kursus i Biologiske behandlingsbehandlingsmetoder. Supervision ved vejleder.	Godkendelse af kursus i Biologiske behandlingsmetoder. Struktureret vejlederbedømmelse.
2.1.10	Kunne supervisere og yde konsulentbistand til interne og eksterne samarbejdspartnere.	Kunne varetage supervision af miljøterapeutisk behandling Kunne yde konsulentfunktion -eksterne samarbejdspartnere.	Specialespecifikt kursus om Konsulentfunktion og vejledning af andre. Mesterlære/klinisk arbejde og supervision ved vejleder.	Godkendelse af kursus om Konsulentfunktion og vejledning af andre. Struktureret vejlederbedømmelse.
2.1.11	Kunne foretage vurdering af akutte børne- og ungdomspsykiatriske lidelser.	Kunne vurdere behovet for akut indlæggelse, farlighed og suicidal risiko. Kunne varetage psykologisk behandling af børn og unge med selvmordsforsøg.	Specialespecifikt kursus om Psykopatologi III inkl. Neuropædiatri/neurologi. Supervision ved vejleder. Studiebesøg ved akutmodtagelse/skadestue.	Godkendelse af kursus i Psykopatologi III inkl. Neuropædiatri/neurologi. Struktureret vejlederbedømmelse.
2.1.12	Kunne identificere afvigende mor/barn	Kunne identificere afvigende mor/barn-relationer hos det 0-3-	Specialespecifikt kursus Psykopatologi III, inkl.	Godkendelse af kursus i Psykopatologi III, inkl.

	relationer hos 0-3-årige.	årige barn. Kunne vejlede patient/familie. Kunne medvirke til at henvise til relevant behandling.	Neurolpædiatri og neurologi og/eller case-baseret undervisning. Studiebesøg ved spædbørnsafsnit.	Neuropædiatri (neurologi og vurdering af portefølje).
2.1.13	Kunne identificere og psykologisk behandle belastnings reaktioner hos børn og unge.	Kunne identificere og behandle akutte og/eller posttraumatiske belastningsreaktioner hos børn/unge (herunder børn og unge udsat for seksuelle og andre overgreb). Kunne vejlede og varetage formidling til patient/familie og netværk.	Specialespecifikt kursus i Psykopatologi III inkl. Neuropædiatri /neurologi. Case-baseret undervisning. Mesterlære/klinisk arbejde under supervision. Supervision ved vejleder.	Godkendelse af kursus i Psykopatologi III inkl. Neuropædiatri og neurologi. Struktureret vejlederbedømmelse og vurdering af portefølje.
2.1.14	Kunne varetage afklaring af misbrug hos børn og unge.	Kunne identificere alkohol- og stofmisbrug hos børn/unge. Kunne medvirke til henvisning til relevant behandling.	Casebaseret undervisning. Mesterlære/klinisk arbejde under supervision. Supervision ved vejleder.	Struktureret vejlederbedømmelse og vurdering af portefølje.
2.1.15	Kunne udføre misbrugsbehandling.	Kunne udføre psykologisk misbrugsbehandling af børn og unge.	Klinisk arbejde under supervision.	Struktureret vejlederbedømmelse.
2.1.16	Kunne afgrænse psykiatri og børne- og ungdomspsykiatri mht. målgrupper og overordnede problemstillinger og befordre sammenhæng i patientforløbene.	Kunne redegøre for praksis vedr. psykiatrisk behandling. Kunne medvirke til henvisning til relevant behandling.	Specialespecifikt kursus om voksenpsykiatrisk behandling og fokuseret ophold i voksenpsykiatrien.	Godkendelse af kursus i voksenpsykiatri og fokuseret ophold i voksenpsykiatrien.

2.1.17	Kunne anvende relevante love og forordninger vedrørende børn og unges forhold.	Kunne redegøre for: -lov om Frihedsberøvelse og anden Tvang i psykiatrien. -lov om Social Service og Myndighedsloven. -psykiatrilov og relevante områder af forvaltningslov, herunder servicelovens bestemmelser om skærpet underretningspligt (delvist på hoveduddannelsen).	Mesterlære/klinisk arbejde under supervision. Supervision ved vejleder. Casebaseret undervisning.	Struktureret vejlederbedømmelse og vurdering af portefølje.
2.1.18	Kunne vejlede og supervisere yngre kollegaers arbejde med psykologisk undersøgelse og behandling.	Kunne anvende faglig viden samt viden om supervisionsmodeller.	specialespecifikt kursus om vejledning/supervision. Supervision ved vejleder.	Godkendelse af kursus i vejledning og supervision. Struktureret vejlederbedømmelse.

Kommunikator

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
2.2.1	Kunne informere patient/pårørende og samarbejdspartnere om forløb og formål med undersøgelse/behandling, og sikre at informationen er forstået korrekt.	Med overblik og faglig ekspertise: -kunne informere klart og forståeligt vedrørende forløb og formål med undersøgelse og behandling -kunne indhente informeret samtykke til undersøgelse/behandling -kunne koordinere indsatsen vedr.	Mesterlære /klinisk arbejde under supervision. Supervision ved vejleder. Feedback fra tværfaglige team.	Struktureret vejlederbedømmelse og vurdering af portefølje.

		oplysninger til patient/familie og samarbejdspartnere, således at disse modtager enslydende, konsistent information.		
2.2.2	Kunne lede samtaler med patient/ pårørende og samarbejdspartnere, også under vanskelige forhold.	Med overblik og faglig ekspertise - kunne disponere og styre en samtale i forhold til tid og formål -kunne gennemføre vanskelige samtaler, der indebærer formidling af alvorlige oplysninger med hensyn til diagnose og prognose -kunne gennemføre vanskelige samtaler, der indebærer sproglige, kulturelle eller religiøse barrierer, eller vanskeliggøres p.g.a. psykisk instabilitet hos patient/pårørende.	Specialespecifikt kursus i ledelse, administration og samarbejde. Klinisk arbejde. Supervision ved vejleder. Feedback fra tværfaglige team.	Godkendelse af kursus i Ledelse, administration og samarbejde. Struktureret vejlederbedømmelse og vurdering af portefølje.
2.2.3	Kunne udføre skriftlig formidling af patientforløb til relevante samarbejdspartnere.	Med overblik og faglig ekspertise kunne: -udfærdige erklæringer til brug for undervisningssektoren og den sociale sektor -udfærdige erklæringer til brug for civile eller retslige myndigheder.	Mesterlære/klinisk arbejde under supervision og supervision ved vejleder.	Feedback på skriftligt arbejde Og vurdering af portefølje.

Samarbejder

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
2.3.1	Kunne samarbejde med interne og eksterne samarbejdspartnere.	Kunne etablere samarbejdsrelationer til interne og eksterne samarbejdspartnere, præget af viden om og respekt for den enkeltes faglige og personlige	Mesterlære/klinisk arbejde under supervision. Supervision ved vejleder og feedback fra	Struktureret vejlederbedømmelse og vurdering af portefølje.

		kompetencer.	tværfaglige team og/eller kollegial bedømmelse under vejlederansvar.	
2.3.2	Kunne indgå konstruktivt i konfliktløsning internt og eksternt.	Kunne beskrive og analysere - og indgå konstruktivt i løsning af - konflikter i samarbejdsrelationer internt og eksternt.	Kursus i ledelse, administration og samarbejde. Supervision ved vejleder. Feedback fra tværfaglige team og/eller kollegial bedømmelse under vejlederansvar.	Godkendelse af kursus i Ledelse, administration og samarbejde. Struktureret vejlederbedømmelse og vurdering af portefølje.

Leder/administrator

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
2.4.1	Kunne fungere inden for sundhedsvæsenets struktur og funktion.	Kunne fungere inden for sundhedsvæsenets struktur og bidrage til dets fortsatte udvikling.	Kursus i Ledelse, administration og samarbejde. Deltagelse i: - organisatorisk arbejde - administrativt arbejde.	Godkendelse af kursus i Ledelse., administration og samarbejde. Struktureret vejlederbedømmelse eller vurdering af portefølje.
2.4.2	Kunne udføre ledelsesfunktion i afgrænsede sammenhænge.	Have erfaring med forskellige ledelsesopgaver, såsom teamledelse, sagsledelse, konferenceledelse og andet.	Teoretisk kursus i Ledelse, administration og samarbejde. Mesterlære. Supervision ved vejleder. Feedback fra tværfaglige teams og/eller kollegial	Godkendelse af kursus i Ledelse, administration og samarbejde. Struktureret vejlederbedømmelse eller

			bedømmelse under vejlederansvar.	vurdering af portefølje.
2.4.3	Kunne disponere i en tidsmæssig sammenhæng.	Kunne prioritere mellem patientvaretagelse, uddannelse, forskning og eksterne aktiviteter. Kunne varetage arbejdstilrettelæggelse, herunder arbejdsfordeling.	Supervision ved vejleder og/eller supervision ved afdelingsleder og/eller feedback fra kollegial bedømmelse under vejlederansvar.	Struktureret vejlederbedømmelse eller vurdering af portefølje.
2.4.4	Kunne formidle ledelsesfunktioner skriftligt.	Kunne udforme instruks for arbejdsopgaver i afdelingen, f.eks. undersøgelses- og evalueringsprogrammer for patientforløb.	Projektarbejde og supervision ved vejleder og/eller supervision ved afdelingsleder.	Vurdering af skriftligt materiale og vurdering af portefølje.

Sundhedsfremmer

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
2.5.1	Kunne bidrage til forebyggelse af psykisk lidelse hos børn og unge.	Kunne anvende viden om risiko- og beskyttende faktorer vedr. børn, unge og familiers psykiske helbred. Kunne omsætte denne viden i klinisk praksis, udviklingsprojekt eller organisatorisk arbejde.	Projektarbejde (f. eks. oplysningsarbejde). Deltagelse i organisatorisk arbejde. Deltagelse i forebyggelsesprogram.	Struktureret vejlederbedømmelse eller vurdering af projektarbejde eller vurdering af portefølje.
2.5.2	Kunne anvende gældende regler for anmeldelsespraksis.	Kunne anvende regler for anmeldelsespraksis i henhold til Lov om social service.	Mesterlære/klinisk arbejde under supervision Supervision ved vejleder.	Struktureret vejlederbedømmelse eller vurdering af portefølje.

Akademiker

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
2.6.1	Kunne redegøre for psykopatologisk baggrund og fremtræden i forhold til de diagnostiske hovedgrupper i børne- og ungdomspsykiatrien.	Med faglig ekspertise kunne redegøre for de hyppigst forekommende psykiske forstyrrelser i børne- og ungdomspsykiatriens i et udviklingspsykopatologisk perspektiv, samt udrednings og behandlingsmetoder med reference til opdateret litteratur.	Specialespecifikt kursus i Psykopatologi III inkl. Neuropædiatri /neurologi. Selvstudium.	Godkendelse af kursus i Psykopatologi III inkl. Neuropædiatri/neurologi. Struktureret vejlederbedømmelse.
2.6.2	Kunne indhente og anvende ny viden.	Holde sig ajour med den nyeste viden inden for specialet, og kunne foretage kritisk litteraturvurdering. Kunne medvirke til at indføre ny viden i daglig praksis.	Specialespecifikt kursus i forskningsmetode, statistik, søgning i databaser m.m. og projektvejledning Selvstudium. Deltage i litteraturkonference. Kursus i litteratursøgning. Supervision ved vejleder. Kollegial diskussion under vejlederansvar.	Godkendelse af kursus i Teori om forskningsmetode, statistik, søgning i databaser m.m. og projektvejledning. Struktureret vejlederbedømmelse og vurdering af portefølje.
2.6.3	Undervise: Kunne formidle faglig viden til kolleger, og vejlede yngre kolleger og andre faggrupper.	Kunne: -formidle faglig viden til kolleger og andre faggrupper. -undervise og vejlede psykologistuderende, psykologer på vej til autorisation eller specialpsykolog samt andre faggrupper.	Specialespecifikt kursus om forskningsmetode, statistik, søgning i database m.m. og projektvejledning. Deltagelse i kollegial undervisning, case-fremlæggelse og litteraturkonference. Supervision ved vejleder. Feedback fra studerende. Kollegial bedømmelse under vejlederansvar.	Godkendelse af kursus om forskningsmetode, statistik, søgning i database m.m. og projektvejledning. Struktureret vejlederbedømmelse.

2.6.4	Skabe ny viden. Kunne gennemføre afgrænset forskningsprojekt og/eller kvalitetssikringsprojekt og/eller klinisk case studie.	Kunne opstille problemstilling og hypoteser vedr. klinisk og/eller videnskabelig problemstilling. Kunne anvende videnskabelig metodik. Kunne gennemføre og afrapportere projektet overfor kollegial gruppe.	Specialespecifikt kursus om forskningsmetode, statistik, søgning i database m.m. og projektvejledning. Selvstudium. Projektarbejde og supervision ved vejleder/ forskningsvejleder. Gruppesupervision og/eller studiebesøg.	Godkendelse af kursus om forskningsmetode, statistik, søgning i database m.m. og projektvejledning. Godkendelse af projektarbejde i forbindelse med forskningskursus
-------	---	---	--	---

Professionel

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
2.7.1	Kunne etablere, fastholde og afslutte en professionel relation til patient/familie.	Kunne vække tillid hos patient og forældre. Kunne beskytte patient og forældre mod at udlevere sig unødigt. Kunne afgrænse egne behov og eventuelle personlige problematikker i forhold til patient og forældre.	Mesterlære/klinisk arbejde under supervision. Supervision ved vejleder. Feedback fra tværfaglige teams. Deltagelse i kollegial bedømmelse under vejlederansvar.	Vejledervurdering og vurdering af portefølje.
2.7.2	Kunne agere i henhold til gældende etiske principper som 'Ethiske	Kunne varetage etiske spørgsmål i forbindelse med tavshedspligt, indhentning og udlevering af	Specialespecifikt kursus i etik for psykologer. Klinisk arbejde	Godkendelse af kursus i etik for Psykologer.

	principper for nordiske psykologer’.	oplysninger.	Supervision ved vejleder. Feedback fra tværfaglige teams. Deltagelse i kollegial bedømmelse under vejlederansvar.	Struktureret vejlederbedømmelse og vurdering af portefølje.
2.7.3	Kunne evaluere egen viden og kunnen samt egne uddannelses- og udviklingsbehov.	Løbende kunne evaluere egen viden og kunnen, og erkende egne personlige, faglige og etiske grænser. Løbende kunne udfærdige planer for opretholdelse og udvikling af faglige kompetencer.	Supervision ved vejleder. Kollegial bedømmelse under vejlederansvar.	Struktureret vejlederbedømmelse og vurdering af portefølje.

Teoretiske kurser for specialpsykologuddannelsen

Kursusoversigten nedenfor indeholder samtlige kurser for introduktions- og hoveduddannelsen, herunder psykoterapeutiske kurser, de generelle kurser samt kursus i forskningsmetode. Den samlede kursuspakke vil *maksimalt* omfatte 66 kursusdage.

Introduktionsuddannelsen

- Psykopatologi I: med fokus på diagnostik og komorbiditet
- Psykopatologi II: med fokus på udviklingsprocesser – om normal og afvigende udvikling, herunder indre og ydre risikofaktorer, der har indflydelse på individets patologiske psykosociale udvikling
- Psykologisk testmetode I
- Neuropsykologisk testmetode I
- Ratingskalaer, observation og strukturerede interviews I
- Biologiske behandlingsprincipper
- Psykologisk behandling
- Psykiatrilov
- Forvaltningslov og klagesager
- Vejledning og supervision af andre

Hoveduddannelsen

- Psykopatologi III, inkl. neuropædiatri/neurologi
- Biologiske behandlingsmetoder II
- Psykologisk undersøgelsesmetode II
- Neuropsykologisk undersøgelsesmetode II
- Ratingskalaer, observation og strukturerede interviews II
- Psykologisk behandling
- Voksenpsykiatri/børne- og ungdomspsykiatri
- Etik for psykologer
- Konsulentfunktion
- Sundhedsvæsenets struktur og funktion
- Ledelse, administration og samarbejde (3 moduler, 2 decentrale og 1 centralt)
- Teori om forskningsmetode, statistik, søgning i databaser m.m. og projektvejledning

Godkendt af Sundhedsstyrelsen den 22. marts 2011